

απόψεις

Η έκθεση Πισσαρίδη για τη φορολογία και τα προτεινόμενα μέτρα

Πρόσφατα δόθηκε στη δημοσιότητα η ενδιάμεση έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη που αφορά στο «Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία». Σε ιδιαίτερο κεφάλαιο της Έκθεσης (4.7), η Επιτροπή διαπραγματεύεται το ζήτημα της φορολογίας και επισημαίνει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του. Εξετάζεται το διάστημα από το 2010 έως σήμερα και ειδικότερα αναφέρεται ότι κατά το διάστημα αυτό παρατηρήθηκε σταδιακή ποσοστιαία επί του (συνεχώς συρρικνωμένου) ΑΕΠ αύξηση των φορολογικών εσόδων από 32% σε 38,9% (στοιχεία 2018). Τέλος, σε σχέση και πάλι με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, παρατηρείται δυσανάλογη φορολογική επιβάρυνση στην εργασία, στην ακίνητη περιουσία και στα ενεργειακά προϊόντα.

Θα σημειώσουμε επιπρόσθετα ότι οι δυσαναλογίες αυτές δεν συντρέχουν μόνες, καθώς η επιβάρυνση είναι αθροιστική. Έτσι, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι η δυσανάλογη υπερβάρυνση στην εργασία αθροίζεται με τη δυσανάλογη υπερβάρυνση στην ακίνητη περιουσία και ακολούθως αυτές αθροίζονται με την υπερβάρυνση στα ενεργειακά προϊόντα και στην έμμεση φορολογία. Συνεπώς, δεν εντοπίζεται δυσανάλογη φορολογική υπερβάρυνση σε έναν τομέα της οικονομικής ζωής, αλλά αντίθετα εντοπίζονται πολλές επιμέρους δυσαναλογίες, οι οποίες αθροιζόμενες καταπνίγουν το συνολικό προϊόν της χώρας.

Κατά τους συντάκτες της έκθεσης η δυσανάλογη αυτή διάρθρωση των φορολογικών εσόδων όχι μόνο αντανάκλα αλλά και αναπαράγει τις χρόνιες στρεβλώσεις της ελληνικής οικονομίας. Υψηλή παραοικονομία, πολλοί αυτοαπασχολούμενοι, χαμηλή παραγωγικότητα και προστιθέμενη αξία, υψηλή εξάρτηση από την κατανάλωση και μικρό ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού που συνδυάζεται με υψηλούς συντελεστές φόρων στη δηλωμένη εργασία και με υψηλή ανεργία.

Έχοντας προβεί σε αυτές τις διαπιστώσεις, η Επιτροπή προτείνει:

- Αναμόρφωση συντελεστών και κλιμακίων φόρου εισοδήματος, με προσαρμογή προς τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.
- Απλοποίηση του φορολογικού συστήματος.
- Εναρμόνιση των φορολογικών βαρών (συντελεστών) στις επιμέρους πηγές εισοδήματος.
- Μεταφορά του ΕΝΦΙΑ σε τοπικό επίπεδο.

- Ενίσχυση αποταμίευσης στα νοικοκυριά.
- Ευνοϊκότερη φορολόγηση για επενδύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Άρση αντικινήτρων, με σκοπό τη μεγέθυνση των εταιρειών.
- Σταθερό φορολογικό πλαίσιο.
- Μείωση φορολόγησης στα ενεργειακά προϊόντα.
- Περιορισμό στη λαθραία διακίνηση καυσίμων και καπνικών.
- Ενίσχυση κινήτρων για τη συρρίκνωση της παραοικονομίας.

Όλα τα ανωτέρω είναι απολύτως ευπρόσδεκτα, καθώς οι προτάσεις της Επιτροπής κατ' ουσία αναδεικνύουν όλα όσα επί χρόνια συνιστούν αντικείμενο της δημόσιας συζήτησης για τη φορολογία. Η τόνωση των μεσαίων εισοδημάτων, η εκλογίκευση των φορολογικών βαρών στην ακίνητη περιουσία, η απλοποίηση και η ασφάλεια του φορολογικού καθεστώτος, η άρση των αντικινήτρων είναι τα μεγάλα ζητούμενα για να ελευθερωθούν οι αναγκαίες δυνάμεις ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε σε αυτά την ανάγκη:

- εκσυγχρονισμού της φορολογικής διοίκησης, ώστε πλέον αυτή να επανδρωθεί με στελέχη που έχουν εξωστρεφή και όχι φοβική αντίληψη. Με στελέχη, που κατανοούν ότι η δημόσια διοίκηση και η Αγορά δεν συνιστούν αντίπαλα στρατεύματα, παραταχθέντα για μια μάχη μέχρι τελικής πτώσης. Αντίθετα, η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος έγκειται στην άρση εμποδίων για την ανάπτυξη της ιδιωτικής οικονομίας. Αποτελεί πια κοινή παραδοχή ότι ο επενδυτής αντιμετωπίζει τη φοβική στενοκεφαλιά της δημόσιας διοίκησης, απλώς αποχωρώντας από τη χώρα.
- αποσυμφόρησης των διοικητικών δικαστηρίων που δικάζουν φορολογικές διαφορές. Αυτή τη φορά, όχι με περαιτέρω περιορισμό του δικαιώματος του ιδιώτη να αιτηθεί έννομης προστασίας. Αλλά, με αποτελεσματικό και επί της ουσίας περιορισμό της συνήθους τακτικής του Δημοσίου να εμμένει στην άσκοπη και αθμελιώτη άσκηση ένδικων μέσων (εφέσεις, αναίρεσεις). Τακτική που υπαγορεύεται κυρίως από την ανασφάλεια των επιμέρους στελεχών της δημόσιας διοίκησης που καλούνται να αποφασίσουν την άσκηση ή όχι.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει επιτέλους να θέσουμε εξειδικευμένους στόχους για την ανάπτυξη. Στους στόχους αυτούς θα πρέπει να συμπεριληφθεί και η νομοθέτηση ευνοϊκών και ασφαλών φορολογικών πλαισίων που θα καταστούν κίνητρα για την προσέλκυση επιχειρηματικών κεφαλαίων. Καθώς και κεφαλαίων τοποθέτησης ιδιωτικού πλούτου. Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι έξω από τα σύνορά μας μαινεται ένας άτυπος σκληρός διαγωνισμός μεταξύ χωρών ακόμη και μικρότερων από τη δική μας. Χώρες που προσπαθούν και πετυχαίνουν να συγκεντρώσουν κεφάλαια στο έδαφός τους, παρέχοντας ασφάλεια και φορολογικά κίνητρα. Εμείς, πόσο ακόμη θα προσπερνάμε την πραγματικότητα αυτή; Πόσο ακόμη θα αρνούμαστε την επιλογή της ευνοϊκής νομοθέτησης; Και κυρίως, πόσο ακόμη θα αντιμετωπίζουμε με άρνηση και φόβο κάθε νέο, εύπλαστο, ασφαλή και προσαρμοσμένο στην παγκοσμιοποίηση θεσμό που λειτουργεί που μοχλεύει την ανάπτυξη σε άλλες χώρες;

Ασπασία Μάλλιου